

עדכון לקוחות

עדכוני רגולציה של רשות שוק ההון לחודש פברואר 2017

לקוחות וידידים נכבדים,

ביום 1 בפברואר, 2017, פרסמה רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון ("רשות שוק ההון") ריכוז עדכוני רגולציה לחודש פברואר 2017. להלן נסקור בקצרה את ההוראות וטיוטות ההוראות השונות שפורסמו.

1. ביטוח

1.1. טיוטת הוראת ממונה בעניין תיקון חוזר צירוף לביטוח

- תכלית - עדכון ההוראות הנוגעות להסדרת התנהלות חברות ביטוח וסוכני ביטוח בעת צירוף לביטוח, הנכללות בחוזר ביטוח 2016-1-17, "צירוף לביטוח" מיום 9 ביוני, 2016, בעקבות נוהגים בעייתיים (בהתאם למפורט בטייטה) של חברות ביטוח בקשר עם הליך הצירוף שעלו במסגרת פניות ציבור לרשות שוק ההון.
 - הטייטה מפרטת, בין היתר, נוהגים שאין לעשות בהם שימוש בעת צירוף לביטוח. ניתן להעביר הערות לטייטה עד ליום 14 בפברואר, 2017.
- לקריאת השינויים על פי טיוטת הוראות הממונה לעניין זה במלואם – [לחצו כאן](#).
לקריאת חוזר צירוף לביטוח המתוקן על פי טיוטת הוראות הממונה לעניין זה – [לחצו כאן](#).
לקריאת המכתב הנלווה – [לחצו כאן](#).

1.2. טיוטת הוראת ממונה בעניין תיקון חוזר הוראות לניסוח תכניות ביטוח

- תכלית - תיקון, לאור פניות ציבור שטופלו בידי רשות שוק ההון מהן עולה חוסר שביעות רצון של המבוטחים בתחומים שונים, את הוראות חוזר ביטוח 2015-1-16, "הוראות לניסוח תכניות ביטוח" מיום 20 באוגוסט, 2015, שעיקרן מגבלה על שימוש המבוטחים בניסוח של חוזה הביטוח בדרך שתגביל את יכולת המבוטח לממש את הזכויות המוקנות לו בפוליסה.
- **שימת הלב** כי הטיוטה כוללת תיקונים מוצעים משמעותיים שונים להוראות החוזר. ניתן להעביר הערות לטיוטה עד ליום 14 בפברואר, 2017.

לקריאת השינויים על פי טיוטת הוראות הממונה לעניין זה במלואם – [לחצו כאן](#).
לקריאת חוזר הוראות לניסוח תכניות ביטוח הכולל את השינויים על פי טיוטת הוראת הממונה לעניין זה – [לחצו כאן](#).
לקריאת המכתב הנלווה – [לחצו כאן](#).

1.3. טיוטת הוראת הממונה לעניין תיקון חוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור

- כללי - טיוטה לעדכון הוראות חוזר ביטוח 2016-9-9, "בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור" מיום 5 ביולי, 2016.
- תכלית - איסור נוהגים מסוימים של גופים מוסדיים בקשר עם הליך בירור ויישוב התביעות שעלו בפניות הציבור לרשות שוק ההון, כנוהגים "בעייתיים".
- עיקרי התיקונים המוצעים: מבוטחים לא יחויבו לשלוח מסמכים מקוריים למבוטח כתנאי להוכחת הזכאות לתגמולי ביטוח; גוף מוסדי יעביר כספים למבוטח באותו אמצעי כספי שבו שילם המבוטח למבוטח; בעת אישור קבלת תביעה ממבוטח, יפרט גוף מוסדי למבוטח את כלל הביטוחים הקיימים למבוטח אצלו, יפתח עבורו תביעה על פוליסות נוספות העונות על מקרה הביטוח וכן יפנה אותו ל"הר הביטוח" לצורך בירור ממצה של מצבו הביטוחי; חברת ביטוח של רכב פוגע בתאונת שרשרת לא תעכב את התשלום לניזוק ברכב הראשון לצורך בירור חלוקת האחריות, אם הניזוק הוכיח את נזקיו.

ניתן להעביר הערות לטיוטה עד ליום 14 בפברואר, 2017.

לקריאת השינויים על פי טיוטת הוראות הממונה לעניין זה במלואם – [לחצו כאן](#).
לקריאת חוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור הכולל את השינויים על פי טיוטת הוראת הממונה לעניין זה – [לחצו כאן](#).

1.4. חוזר ביטול פוליסת ביטוח

- תכלית - פישוט והנגשת פעולת ביטול פוליסה למבוטח, באמצעות קביעת הוראה אחידה המחייבת את חברות הביטוח להציע למבוטח מגוון דרכים לביצוע הביטול והגדרת הפעולות הנדרשות לביצועו אשר בהתקיימן תבוטל הפוליסה.
 - תחולה – הוראות החוזר יחולו על תכניות ביטוח שאינן ביטוח קבוצתי בענפי ביטוח מסוימים כמפורט בחוזר.
 - תחילה – 1 ביולי, 2017.
- לקריאת החוזר במלואו – [לחצו כאן](#).

1.5. עמדת ממונה בנושא הבהרה בעניין בדיקה מחודשת של זכאות

- רקע - חוזר גופים מוסדיים 2011-9-5, "בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות הציבור" מיום 28 במרץ, 2011 קובע, בין היתר, הוראות לעניין החובות החלות על חברת ביטוח בעת אישור תביעה לתגמולי ביטוח עיתיים וכן בעת שהיא מעוניינת לבחון מחדש את זכאותו של תובע לקבלת התגמולים.
- בהתאם למפורט בעמדה, בביקורת שערכה רשות שוק ההון בעניין אופן יישום ההוראות האמורות בביטוח סיעודי, נמצא כי ישנן חברות ביטוח אשר מתנהלות באופן שאינו עולה בקנה אחד עם הוראות החוזר.
- תכלית – מתן הבהרות בנוגע לאופן ביצוע בדיקה מחודשת של זכאות כאמור.
- עיקרי ההבהרות הכלולות בעמדה – דרישה מחברת הביטוח ליזום בדיקה מחודשת של זכאות במצב עניינים בו התקופה המאושרת לתשלום קצרה מתקופת הזכאות המרבית הקבועה בפוליסה; דרישה מחברת הביטוח להבהיר למבוטח במסגרת הודעת תשלום כי המשך תשלום תגמולי הביטוח לאחר תום תקופה הזכאות המפורטת בהודעה מותנה בביצוע בדיקה מחודשת של זכאות; קביעה כי בדיקה מחודשת של זכאות תעשה בהתאם לכללים ברורים שתקבע חברת הביטוח; ועוד.

לקריאת עמדת הממונה לעניין זה – [לחצו כאן](#).

2. דיווח לעמיתים ומבוטחים

2.1. תיקון לחוזר דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי

- רקע - ביום 29 בספטמבר, 2016 פורסם חוזר גופים מוסדיים 2016-9-18 שעניינו "דוח שנתי ודוח רבעוני לעמיתים ולמבוטחים בגוף מוסדי - תיקון", אשר מטרתו הייתה קביעת מתכונת דוח שנתי ודוח רבעוני למוצרי חיסכון פנסיוני וביטוח חיים, הרחבת חובות הגילוי המוטלות על גופים מוסדיים ופישוט המידע המוצג בו, כך שהדוח ישמש כלי מעקב ובקרה יעיל לעמיתים ולמבוטחים על מוצרים אלה.
 - תכלית - תיקון הוראות החוזר האמור מיום 29 בספטמבר, 2016 בנושא "דוח שנתי מקוצר למבוטח בביטוח חיים ואובדן כושר עבודה שאינו כולל מרכיב חיסכון" ו-"אישור מס והצהרת הון".
 - תחולה - החוזר יחול על כל הגופים המוסדיים, לגבי מוצרי החיסכון הפנסיוני וביטוח חיים שבניהולם שהיו בתוקף במהלך התקופה שבגינה מתבצע הדוח.
 - תחילה - בדוח שנתי לעמית בגין שנת 2016.
- לקריאת החוזר במלואו – [לחצו כאן](#).

3. חיסכון פנסיוני

3.1. טיוטת הוראת הממונה בנושא תיקון חוזר הוראות לעניין בחירת קופות גמל

- כללי - הטיוטה נועדה להחליף את חוזר גופים מוסדיים 2016-9-8, "הוראות לעניין בחירת קופת גמל" מיום 3 ביולי, 2016, הקובע הוראות לעניין אופן בחירת קופת ברירת מחדל פנסיונית בידי מעסיק ואת התנאים הנדרשים מחברה מנהלת של קופת גמל אשר מצרפת לשורותיה עמיתים בהתאם להוראות סעיף 20(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.
- עיקר התיקונים המוצעים ביחס לנוסח החוזר - כדלקמן:
 - תוספת הוראה המחייבת חברה מנהלת להשיב למעסיק תשלומים שהתקבלו בחשבון חברה מנהלת בשל עובד, שהתקבלו שלא בהתאם לתנאים הקבועים בחוזר וכן לשלוח הודעה למעסיק על כך (בהתאם למפורט בחוזר);
 - צמצום החריג שנקבע בחוזר המקורי מיום 3 ביולי, 2016, לפיו על הסכמי ברירת מחדל שהיו בתוקף במועד פרסומו של החוזר האמור ועד לתום תקופת ההסכם

(אך לא יאוחר מיום 31 במרץ, 2019), לא יחולו הוראות החוזר, באופן בו הוראות החוזר יוחלו אף על הסכם כאמור אם שיעור דמי הניהול שנקבע בו או נגבה מכוחו לגבי עובד מסוים עומדים על שיעור דמי הניהול המרביים הקבועים בהוראות הדין.

המשמעות האופרטיבית – ביטול הסכמי ברירת מחדל (שהיו בתוקף במועד הרלוונטי) בהם נקבעו או נגבו לגבי עובד שיעור דמי ניהול מרביים כקבוע בדין.

• **שימת הלב – במסגרת המכתב הנלווה שצורף לטייטה, נכללה הבהרה חשובה לפיה הסכמי ברירת מחדל שנכרתו החל מיום 13 במרץ 2016 (יום פרסומו של חוזר 2016-9-6 שהוחלף על ידי חוזר 2016-9-8 לעיל) שלא בהתאם להוראות החוזר פגו ביום 1 ביולי 2016 (בהתאם להוראות המעבר שנכללה בחוזר 2016-9-6).**

ניתן להעביר הערות לטייטה עד ליום 22 בפברואר, 2017.

לקריאת חוזר הוראות לעניין בחירת קופות גמל הכולל את השינויים על פי טיוטת הוראת הממונה לעניין זה – [לחצו כאן](#).
לקריאת המכתב הנלווה – [לחצו כאן](#).

4. סוכנים ויועצים

4.1. חוזר מסמך הנמקה

• תכלית החוזר - קביעת נוסח אחיד למסמך ההנמקה המחויב בדין, שיימסר ללקוחות על ידי יועץ או סוכן שיווק פנסיוני אגב הליך יעוץ או שיווק פנסיוני. החוזר מחליף את חוזר סוכנים ויועצים 2016-10-8, "מסמך הנמקה", מיום 31 באוקטובר 2016.

• עיקרי השינויים ביחס לנוסח החוזר הקודם - עודכנו הוראות התחילה כדלקמן:

(א) הקדמת החלת החובה על גוף מוסדי להעביר לכל סוכן ביטוח פנסיוני מידע אודות גובה התגמול שלו הוא זכאי בעבור המוצרים של אותו גוף מוסדי בפילוח הנדרש בחוזר לא יאוחר מ- 15 באפריל בכל שנה, כך שתחול החל מיום פרסום החוזר (יום 1 בפברואר, 2017);

(ב) קביעת הוראות תחילה מיוחדות הנוגעות להליכי שיווק או ייעוץ פנסיוני בקשר עם קופת גמל להשקעה, ביחס לתקופה שמיום 1 בינואר 2017 ועד ליום 1 ביולי 2017 (יום התחילה).

לקריאת החוזר במלואו – [לחצו כאן](#).

4.2. טיוטת עמדת ממונה בעניין חובות בעל רישיון

- רקע – פניות שהגיעו למשרדי רשות שוק ההון, לפיהן מעסיקים מסוימים נמצאים בשותפות עסקית עם בעל רישיון ובה בעת, עובדיהם של המעסיקים הם לקוחותיו של בעל הרישיון, ומשכך עלה חשש לקיומו של ניגוד עניינים מצד בעל הרישיון.
- תכלית - מתן הבהרות לעניין חובת אמון וניגוד עניינים של בעל הרישיון ובחירת בעל רישיון בנסיבות כאמור.
- תמצית העמדה –
 - מצב עניינים כאמור לעיל, מעמיד את בעל הרישיון בניגוד עניינים כלפי לקוחותיו, באופן הנוגד, בין היתר, את חובת האמון שלו כלפי הלקוח בהתאם להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ייעוץ, שיווק ומערכת סליקה פנסיוניים), התשס"ה-2005 ("חוק הייעוץ הפנסיוני");
 - לבעל הרישיון מחויבות בהתאם להוראות חוק הייעוץ הפנסיוני לגלות לעובד על ניגוד עניינים שהוא מצוי בו וכן לקבל הסכמתו, מראש ובכתב, טרם ביצוע עסקה במוצר פנסיוני;
 - העדפת בעל רישיון את עניינו של מעסיק על פני טובת עובדיו ביחס לבחירת מוצרים פנסיוניים וקבלת תנאים מיטביים בהם, אינה עומדת בהוראות חוק הייעוץ הפנסיוני.
- ניתן להעביר הערות לטיוטה עד ליום 23 בפברואר, 2017.
- לקריאת טיוטת עמדת הממונה במלואה – לחצו כאן.
- לקריאת המכתב הנלווה לטיוטה – לחצו כאן.

5. חשבונאות

5.1. חוזר עדכון דוח תקופתי של חברות מנהלות

- כללי - החוזר מעדכן את חוזר גופים מוסדיים 2015-9-32 מיום 1 בנובמבר, 2015 שעניינו "דוח תקופתי של חברות מנהלות". במסגרת זו אף פורסם נספח א' עדכני לחוזר לעניין דוח תיאור עסקי התאגיד של חברה מנהלת (שינויים בו ביחס לנוסח הנספח הקודם מסומנים).

- עיקרי העדכונים ביחס לנוסח החוזר הקודם – שינויים בהנחיות גילוי כתוצאה משינויי רגולציה הרלבנטיים עבור חברות מנהלות, בין היתר, בקשר עם קופת גמל להשקעה וקופת גמל להשקעה לחסכון ארוך טווח לילד.

יצוין כי בהתאם לחוזר - כל דרישת גילוי המופיעה בחוזר או בנספח לו ונוגעת גם לדוח התקופתי הרבעוני, נדרשת ליישום גם בדוח התקופתי הרבעוני.

לקריאת החוזר במלואו - [לחצו כאן](#).
לקריאת נספח א' - [לחצו כאן](#).

5.2. חוזר הקלות בדיווחים לקופות גמל קטנות

- תכלית - קביעת קריטריונים לקופות גמל "קטנות", שלגביהן יינתנו הקלות בעריכת דוח תקופתי שנתי ובדיווח לממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון ("הממונה") משיקולים מהותיים ומשיקולי עלות מול תועלת.

- תמצית עיקרי תוכן החוזר

○ פירוט סוגי הקריטריונים לקביעת קופת גמל "קטנה" – בין היתר: יתרת נכסים, מספר עמיתים בקרן וסוג הקופה (לרבות קופות גמל בניהול אישי וקופות גמל להשקעה).

○ בנוסף, במסגרת חוזר זה מפורטים שינויים בחלק הרלוונטי בהוראות החוזר המאוחד (שער 5, חלק 4, פרק 3 לחוזר המאוחד) הנוגעים לדיווחים לממונה.

- תחילה – החל מהדוח התקופתי השנתי לשנת 2016.

לקריאת החוזר במלואו – [לחצו כאן](#).

6. מסלוקה פנסיונית

6.1. טיוטת הוראת ממונה בעניין מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני – ממשק אחזקות, ממשק אירועים וממשק פיצויים

- כללי - טיוטה לעדכון הוראות חוזר "מבנה אחיד להעברת מידע ונתונים בשוק החיסכון הפנסיוני", אשר פורסם ביום 30 בנובמבר, 2016 וקבע מבנה "רשומה אחודה" להעברת מידע ונתונים בין יצרני מידע וצרכניו בתחום החיסכון הפנסיוני.

• עיקרי העדכונים המוצעים ביחס לנוסח החוזר המקורי

תוספת עדכונים במספר סעיפים בנספח העוסק בממשק אחזקות ובנספח העוסק בממשק אירועים, וכן בממשקים עצמם, שייכנסו לתוקף בחודש נובמבר, 2017.

בין עדכונים אלו - התאמת הממשקים לקופת גמל להשקעה; מתן הוראות לדיווח כיסויים ביטוחיים ומעקב אחר מספר קבצים שנשלחו מאותו גוף מוסדי בפעולת פרודוקציה; אפשרות להגשת בקשת מידע על יתרות פיצויים מכל הגופים המוסדיים והחלת חובה לדיווח על כל המבוטחים בפוליסת ביטוח חיים מסוג משכנתה; הוספת שדות ייעודיים לדיווח על עמלות ששולמו לבעל הרישיון במוצר הפנסיוני ביחס לכל סוגי בקשות המידע המופנות על ידי בעל הרישיון, לצורך שלמות המידע המועבר לבעל הרישיון.

כמו כן, נוספו הבהרות לטובת שימוש בממשק בעת העברת בקשה לאיתור קרנות פנסיה במעמד לא מפקיד ("פשינג פנסיה") בין גופים מוסדיים.

ניתן להעביר הערות לטיוטה עד ליום 1 במרץ, 2017.

לקריאת טיוטת הוראת הממונה לעניין זה - [לחצו כאן](#).
לקריאת המכתב הנלווה לטיוטה - [לחצו כאן](#).

7. אחזור מידע אישי

7.1. חוזר אחזור מידע אישי

• תכלית - קביעת הוראות שיאפשרו "אחזור מידע" אישי של מבוטח, קרי, שליפת נתונים באמצעים כלים טכנולוגיים, אשר יאפשרו גישה למוצרי ביטוח שונים ולישוב תביעות. החוזר מחליף את חוזר ביטוח 2016-1-6 "אחזור מידע אישי" מיום 23 במאי, 2016.

• עיקרי השינויים ביחס לנוסח החוזר הקודם - תיקון הוראות שונות הנוגעות לפירוט הנדרש מחברות הביטוח בחשבון אישי מקוון של מבוטח; שינויים מסוימים בהוראות סעיף התחולה בנוגע לסוגי ביטוח מסוימים (בין היתר - ביטוח תאונות אישיות; ביטוח תאונות בריאות; ביטוח חיים קבוצתי; ביטוח אובדן כושר עבודה, ביטוח נסיעות לחו"ל וביטוח למתן שירותים רפואיים לעובדים זרים); **דחיית** תחילת הוראות החוזר ביחס לביטוח סיעודי קבוצתי שנערך לחברי קופות חולים ליום 1 בינואר, 2018.

• תחילה - ככלל, יום 30 במרץ, 2017.

לקריאת החוזר במלואו - [לחצו כאן](#).

HERZOG FOX & NEEMAN
LAW OFFICE

להוראות הנזכרות עשויות להיות השלכות על הפעילות ועל נהלי הגופים המוסדיים ואנו ממליצים לגופים אלה לבחון את ההוראות ואת השלכותיהן, כמו גם לבחון את טיטות הוראות הממונה שפורסמו ולהעיר הערותיהם ככל שישנן. אנו מזמינים אתכם להיוועץ עמנו בדבר ההוראות הנזכרות, כמו גם בדבר טיטות הוראות הממונה השונות שפורסמו והשלכותיהן הצפויות.

נשמח לעמוד לרשותכם בכל שאלה או הבהרה שתידרש.

הרצוג פוקס נאמן

נטע דורפמן-רביב, שותפה, מנהלת מערך ביטוח וגופים מוסדיים

03-6922871

dorfmann@hfn.co.il

איילת רגבים-כהנוב, שותפה, מערך ביטוח וגופים מוסדיים

03-6922091

regavima@hfn.co.il